

Konferencja naukowa Szczepan Twardoch i (nie)fikcje: literatura – publicystyka – formy zaangażowania

Uniwersytet Śląski – Wydział Humanistyczny

Uniwersytet Wrocławski – Wydział Filologiczny

Biblioteka Śląska – Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej

zapraszają na Ogólnopolską Konferencję Naukową

pt. „Szczepan Twardoch i (nie)fikcje – literatura – publicystyka – formy zaangażowania”

16 kwietnia 2026 r. | czwartek

Uniwersytet Śląski, Wydział Humanistyczny, ul. Uniwersytecka 4, Katowice

- **9.30 Otwarcie konferencji**

Wystąpienia przedstawicieli organizatorów: Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Biblioteki Śląskiej

- **9.45–12.00 Sesja plenarna**

prof. Dariusz Nowacki (Uniwersytet Śląski): Marka Twardoch

prof. Zbigniew Kadłubek (Uniwersytet Śląski): Pyk, pyk z fajeczki. Śląskie, nierzeczywiste

prof. Wojciech Śmieja (Uniwersytet Śląski): Ōpa, śpicie? Refleksje o śląskich dziadkach w twórczości (nie tylko) Szczepana Twardocha

prof. Ryszard Kaczmarek (Biblioteka Śląska): Opowieść Twardocha o dziejach Śląska. Refleksje historyka

▪ 12.00 Przerwa kawowa

▪ 12.30–14.00 **Sesje uczestników:**

Tożsamość na pograniczach / moderacja Kornelia Ćwiklak

- Eugenia Prokop-Janiec (Uniwersytet Jagielloński): Nowe rozrachunki inteligenckie? Twardocha kłopot z inteligenckością
- Dorota Dąbrowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego): Twardoch wobec polskości – analiza eseistyki pod kątem sposobów konstruowania tożsamości
- Michelle Kawaletz (Uniwersytet Eberharda Karola w Tybindze): Tożsamość (Alojza Pokory) wyrażana poprzez język za pomocą Code-Switch
- Wojciech Browarny (Uniwersytet Wrocławski): Opcje i warstwy Śląska. Społeczno-przestrzenne struktury regionu w prozie Szczepana Twardocha

▪ 14.00 Lunch

▪ 15.00–17.00 **Sesje równoległe. Sala 1**

Topografie pamięci i wyobraźni / moderacja Eugenia Prokop-Janiec

- Kornelia Ćwiklak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): Szczepan Twardoch i Niemcy. Niemieckie imaginarium w powieściach śląskiego pisarza
- Natalia Żarska (Uniwersytet Wrocławski): Szaleńcy i szaleństwo w powieściach Szczepana Twardocha
- Jarosław Petrowicz (Wieluńskie Towarzystwo Naukowe): O związkach z miejscem w wybranych utworach Szczepana Twardocha
- Patryk Stryjewski (Uniwersytet Wrocławski): Genius loci w kryzysie: duchy miejsc w prozie Szczepana Twardocha
- Kinga Łęgowik: Echo przeszłości, głos pogranicza: mity Twardocha i sztuka ich reinterpretacji

- **15.00–17.00 Sesje równoległe. Sala 2**
(De)mitologizacje i afekty / moderacja Grażyna Maroszczuk
 - Sławomir Jacek Żurek (Katolicki Uniwersytet Lubelski): Demitologizacja świata polskich Żydów w twórczości Szczepana Twardocha
 - Joanna Bednarska-Rydzewska (Uniwersytet Łódzki): Możliwe światy przemocy. Twardoch między Lebensborn a Matką Polską
 - Dobrawa Lisak (Uniwersytet Wrocławski): Przepisywanie ikonicznych dźwięków II wojny światowej w „Królestwie” Szczepana Twardocha
 - Joanna Maj (Uniwersytet Wrocławski): Afektywna przemoc. Etyczne implikacje doświadczania przeszłości w narracjach literackich Szczepana Twardocha
 - Jakub Wietecha (Uniwersytet Wrocławski): Motyw walki w wybranych dziełach Szczepana Twardocha

 - **17.00–19.00 Przerwa**
 - **19.00 Teatr Śląski im. Stefana Wyspiańskiego. (Rynek 10). Spektakl „Byk” Szczepana Twardocha**
 - **20.30 Rozmowa: Robert Talarczyk – Krystian Węgrzynek**
-

17 kwietnia 2026 r. | piątek

Biblioteka Śląska, Plac Rady Europy 1, Katowice

- **9.00–10.30 Sesje równoległe. Sala 1**
Formy doświadczenia / moderacja Wojciech Kunicki
 - Agnieszka Czyżak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): „Tak blisko prawdy, jak potrafię” – wokół „Null” Szczepana Twardocha
 - Marek Mikołajec (Uniwersytet Śląski): Niegdysiejsze wstydy, o literackim wychodzeniu z

siebie, będąc sobą, w pisarstwie Szczepana Twardocha

- Piotr Gorliński-Kucik (Uniwersytet Śląski): „Okrutny” narrator. Egzystencja według „Dracha”
- Alicja Bemben (Uniwersytet Śląski): „Forma jest wszystkim” – „Sternberg” Szczepana Twardocha, czyli co fikcyjna rewolucja mówi nam o postprawdziwym (?) świecie

▪ 9.00–10.30 **Sesje równoległe. Sala 2**

Narracja, podmiot, bohater / moderacja Sławomir Jacek Żurek

- Łukasz Bieniasz (Uniwersytet Wrocławski): Aantropiczny bohater i wieloświat: literacki eksperyment w „Wiecznym Grunwaldzie: Szczepana Twardocha
- Krystian Węgrzynek (Biblioteka Śląska): Opowieść idola. O wzniosłym podmiocie narracji w prozie Szczepana Twardocha
- Piotr Wojtaszek (Uniwersytet Rzeszowski): Fantasta mimowolny. Wątki fantastyczne w twórczości Szczepana Twardocha
- Justyna Szlachta-Ignatowicz (Uniwersytet Warszawski): Żona (towarzyszka życia) i kochanka – dwie postaci kobiece w „warszawskich” powieściach Szczepana Twardocha

▪ 10.30 Przerwa kawowa

▪ 11.00–12.30 **Rozmowa: Szczepan Twardoch – Krzysztof Łęcki**

▪ 12.30 Lunch

▪ 13.30–16.30 **Sesja nr 6**

Między ideami, kulturami i językami / moderacja Natalia Żarska

- Wojciech Kunicki (Uniwersytet Wrocławski): Czy Twardoch zrobił z Ernsta Jüngera teokratycznego liberała?

- Zbigniew Jazienicki (Uniwersytet Warszawski): Stany wyjątkowe nowoczesności. Szczepan Twardoch i myśl konserwatywna Republiki Weimarskiej
- Łukasz Stec (Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu): Obsesja, żywioł, katastrofa: tropy melvillowskie w „Królu” Szczepana Twardocha
- Rafał Biskup (Uniwersytet Wrocławski): Powieści Szczepana Twardocha w oczach niemieckiej krytyki („Morfina”, „Drach”, „Pokora”)
- Magdalena Poniecka (Uniwersytet Łódzki): Strategie translacyjne wariantów dialektalnych, a proces konstrukcji tożsamości w niemieckojęzycznym przekładzie powieści „Drach” Szczepana Twardocha

▪ 16.30 **Zakończenie konferencji**

Udział we wszystkich wydarzeniach konferencji, poza spektaklem, jest bezpłatny!

[Zasady rozpowszechniania wizerunku uczestników wydarzeń odbywających się w Bibliotece Śląskiej](#)
